

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології та філософії мови

Курсова робота

на тему: «Психолінгвістичний аспект вивчення фразеологізмів з
антропонімним компонентом»

Студентки III курсу групи Па 08-20
факультету германської філології та перекладу, денної
форми навчання, спеціальності 035 Філологія
освітньо-професійної програми:
англійська та друга іноземна мова (усний та письмовий
переклад)

Іщук Лілії Сергіївни

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент

Професор кафедри Терехова Д.І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023 рік

Ministry of Education and Science of Ukraine

Kyiv National Linguistic University

Department of English Philology, and Philosophy of Language

Term Paper

Psycholinguistic aspect of studying phraseology with anthroponomic
component

ISHCHUK LILIA

Group Pa 08-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Candidate of Philological Sciences

Assoc. Prof. Terekhova D.I.

Kyiv 2022

Зміст

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ФРАЗЕОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ	5
1.1. Вивчення фразеологізмів з позиції психолінгвістики.....	5
1.2. Семантика антропоніма у складі фразеологічної одиниці.....	6
1.3. Класифікація антропонімів.....	7
1.4. Зіставлення на матеріалі української та англійської мов.....	8
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	10
РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ПРО АНТРОПОНІМИ НА ПРАКТИЦІ ..	10
2.1. Практичне дослідження.....	11
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	14
ВИСНОВКИ	14
РЕЗЮМЕ	16
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	17
ДОДАТКИ	19

ВСТУП

Актуальність дослідження. Останнім часом увагу науковців привертає порівняльне вивчення ономастичних фразеологізмів двох неспоріднених мов: української та англійської (О. Скубашевська). Незважаючи на широту праць з ономастичної фразеології, актуальними залишаються питання семантичного навантаження компонента-оніма (П. Чучка, М. Кнаппов, Д. Нільсен, Е. Ржетельська-Фелешко) та його ролі в мотивації фразеологічного значення (С. Єрмоленко, А. Кравчук, В. Мокієнко, Н. Пасік). Мотиваційною основою онімних компонентів, зокрема антропонімного, є їхня лінгвокультурна інформація (О. Березович), джерелом якої є суспільство, історія, література, міфологія, а також їх образність, що пов'язана з екстралінгвістичними чинниками, які впливають на розуміння онімної символіки з боку представників різних суспільств. Цей аспект дослідження фразеологізмів з онімним компонентом стимулює актуальність розгляду цих одиниць у міжмовному плані.

Отже, обрана тема є **актуальною**, тому що питання про антропонімний компонент у фразеологізмах є важливим при вивченні іноземної мови, а рівень обізнаності в даній темі впливає на вміння студентів у майбутньому налагоджувати дружні відносини з представниками інших країн.

Об'єкт дослідження – фразеологізми, представлені в мовній свідомості українців та англійців.

Предмет дослідження – фразеологізми з антропонімним компонентом в англійській та українській мовах.

Мета дослідження – вивчення фразеологізмів з антропонімним компонентом в психолінгвістичному аспекті.

Завдання:

- теоритично обґрунтувати вивчення фразеологізмів з антропонімним компонентом у психолінгвістичному аспекті;
- розкрити поняття «психолінгвістичний аспект» та «антропонім»;
- розглянути класифікацію антропонімів та їх семантику;
- формування фразеологічних одиниць з антропонімів в англійських та українських фразеологізмах;
- визначити методику дослідження фразеологізмів у межах психолінгвістичного підходу;
- зіставити класифікації фразеологізмів з антропонімним компонентом в англійській та українській мовах;
- проведення асоціативного експерименту та його зіставлення матеріалів в англійській та українській мовах.

Методи дослідження – аналіз наукової літератури вітчизняних та зарубіжних вчених, що працювали над даною темою; психолінгвістичний метод вільного асоціативного експерименту; зіставний та описовий методи; узагальнення результатів дослідження.

Практичне значення дослідження – проведення асоціативного експерименту та його зіставлення матеріалів в англійській та українській мовах..

РОЗДІЛ 1. ТЕОРИТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ФРАЗЕОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ

1.1. . Вивчення фразеологізмів з позиції психолінгвістики.

Психолінгвістичний підхід до вивчення семантики мовних одиниць останнім часом набув нових обертів, пов'язаних із досягненнями когнітивної

лінгвістики, пріоритетом якої є реконструкція механізмів роботи свідомості носія мови та культури.

Широке теоретичне опрацювання проблеми значення в психологічній науці послужило міцною основою для розробки понять «психолінгвістичне» та «асоціативне» значення. Психолінгвістичне значення слова - це впорядкована єдність усіх семантичних компонентів, пов'язаних з одним словом, що складає його асоціативну структуру. У свідомості носіїв мови окремо взяте слово актуалізується в єдності всіх його компонентів. Як наслідок, для виявлення психолінгвістичного компонента значення слова необхідно встановити його асоціативне поле, яке можна сконструювати за допомогою реакції респондентів на певне слово-стимул під час асоціативного експерименту. Іноді досліднику доводиться мати справу зі стереотипами або свідомими реакціями на стимул.

Асоціативне поле є індивідуальним утворенням кожної мовної особистості. Ситуація та фактори впливають на актуалізацію зв'язку у відповіді. На характер асоціацій впливає вік, географічні умови, професія людини, приналежність до певної мовної культури, нації тощо.

1.2. Семантика антропоніма у складі фразеологічної одиниці.

В англійській та українській мовах за семантикою онімичного компонента фразеологізми поділяють на дві тематичні групи: **антропонімну та топонімну**; визначено чотири типи **фразеологічних моделей** за джерелом лінгвокультурної інформації оніма: із соціально маркованими онімними компонентами, псевдоонімними, прецедентними онімними та сакральними онімними компонентами. Сучасну ономастику вирізняє схильність аналізувати оніми як самостійні номінативні одиниці (Ю. Карпенко, М. Рут, М. Carroll, А. Furdal), а також як компоненти фразеологічних одиниць, образний зміст яких відображає

культурно-національний світогляд кожної етнічної групи, зокрема англійської та української.

Образне значення фразеологізмів з онімним компонентом виявляється за такою методикою: на першому етапі фразеологізми класифікуються за семантикою на антропонімну та топонімну групи; на другому етапі визначаються джерела лінгвокультурологічної інформації про онім в англійських та українських фразеологізмах. Наступний етап передбачає визначення особливостей образності досліджуваних одиниць в англійській та українській мовах шляхом порівняння лінгвокультурної інформації фразеологізмів з онімним компонентом.

Незважаючи на великий спектр досліджень ономастичної фразеології, питання про семантичне значення компонента оніма та його функції в мотивації фразеологічного значення досі залишаються актуальними. Оскільки кожен онімний клас має унікальні властивості, онім може не мати символічного значення у фразеологізмі, замість цього він виконуватиме номінативну функцію.

1.3. Класифікація антропонімів.

Найприйнятнішими є погляди вчених на повноправний, хоч і специфічний статус онімів, які відіграють першочергову роль у мотивації фразеологізмів. Асоціативне підґрунтя пов'язане з імплікацією оніма, що пояснює його виявлення в етнічній свідомості, тобто в актах мотивації, а не номінації (О.Березович). Базою мотивації є внутрішня форма фразеологізму, яка розглядається як необхідна образно-семантична риса мовного знака (А.Кравчук, Н.Ляшенко, Н.Пасік).

Цей метод актуалізує поняття лінгвокультурної мотивації, яка в дослідженні визначається як **психоментальна операція** побудови картини

фразеологічних одиниць з онімним компонентом на основі лінгвокультурної інформації. Мотивація може бути **експліцитною** (асоціативною) або **імпліцитною** (виявляється за допомогою етимологічного аналізу) залежно від внутрішньої природи фразеологізму.

Лінгвокультурна інформація онімного компонента (далі – ОК) походить із суспільства, історії, літератури, античності та християнства, а досліджувані одиниці згруповані у **фразеологічні моделі** (рис.1), спільні для англійської та української мов: 1) фразеологізми з соціально маркованими ОК (чоловічі та жіночі імена є поширеними компонентами у суспільстві); 2) фразеологізми із псевдоонімними компонентами (псевдоантропонімні та псевдотопонімні компоненти); 3) фразеологізми з прецедентними ОК (історичні та літературні джерела); 4) фразеологізми з сакральними ОК (міфологічні) та ОК християнського походження (рис.2).

Фразеологічні одиниці ОК мотивовані переосмисленими культурними знаннями про **образ Людини** (образ людини як суспільного феномена) та про **образ Людини й Всесвіту** (співвідносні образи; отримані в результаті взаємодії людини й всесвіту).

1.4. Зіставлення на матеріалі української та англійської мов.

Зараз увагу вчених привертає порівняльне вивчення ономастичних фразеологізмів неблизькоспоріднених мовах: української та англійської (О.Скубашевська). Для порівняння я обрала дві моделі фразеологізмів: модель фразеологізмів, значення яких базується на образах Людини та модель фразеологізмів, значення яких базується на образах Людини й Всесвіту.

Широковідомі компоненти-імена людей в англійських (Jack, Mary) та українських (Alyosha, Dunka) фразеологізмах сприяли формуванню символіки та асоціацій у їхньому фразеологічному значенні, і ці одиниці входять до моделі

фразеологізмів із **соціально маркованими антропонімічними компонентами**, наприклад, англ. *Jack on both sides* – «людина, що намагається служити і нашим і вашим»; укр. *Альоша приморожений* – «людина з вадами в характері».

У кількісному відношенні фразеологізми із соціально маркованими антропонімічними компонентами переважають інші типи фразеологізмів (табл.1). Власні назви у фразеології цієї моделі мають символічне призначення та можуть передавати певну стереотипну картину, наприклад, англ. *Cousin Betsy*; укр. *Дурний, як Стецько*. Зовнішня форма фразеологізму може впливати на вибір компонента-імені, а саме: англ. *John Doe and Richard Roe*; укр. *Андрею, не будьте свинею, коли вас люди величають*.

Модель фразеологізмів, значення яких базується на **образах Людини**:

- як фізичного та фізіологічного феноменів, під час яких лінгвістична та культурна інформація про розумові вади людини трансформується у порівнюваних мовах: англ. *Jack Adams* – «нерозумний чоловік», укр. *то ще дурна Гапка* – «нерозумна жінка».
- як суспільного феномена, що інформує про професію в англійській мові, наприклад, *Cheap Jack* – «дрібний торговець-мандрівник» (компонент *Cheap* надає фразеологізму негативного конотативного відтінку, бо використовується при зверненні до незнайомця); соціальну нерівність в українській: *Не для Гриця паляниця* (Гриць – простий чоловік, якому не слід очікувати від життя особливих розкошей, навіть у формі паляниці); гендерну нерівність: *старший Гриць як Парашка*; умови життя: *куди Макар телят не ганяв* – «там, де важкі умови життя, неблизько» (Макар – злидар, змушений пасти своїх телят).

Модель, що містить фразеологізми, значення яких базується на **образах Людини й Всесвіту**:

- картинах людини й всесвіту, які змінюють знання про різні реалії в англійській мові: *the Blue Peter* – «прапор відплиття» (синій прапор з білим квадратом, що піднімається до відплиття корабля) та, наприклад, про поняття виміру в українській: *три душі і Марфа* – «зовсім мало»;
- образах, сформованих в результаті взаємодії людини й всесвіту, які перетворюють лінгвокультурні знання про нечисту силу виключно у слов'янських мовах: укр. *Антипко* (антропонім *Антипко* використано у значенні злого духа; грец. ім'я *Αντίπας*).

Однією з характерних рис демонічних імен є множинність найменувань міфологічної фігури, яка пов'язана зі страхом вимовляти ім'я демона, оскільки вважалося, що це водночас і його виклик. Тому й виникли табу: замість «справжньої» назви демона використовується «безпечне» ім'я людини. Порівняно з англійською фразеологією, слов'янська фразеологія більш розлого презентує оцінну характеристику людини.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Отже, у Розділі 1 я теоритично обґрунтувала вивчення фразеологізмів з антропонімним компонентом у психолінгвістичному аспекті; розкрила поняття «психолінгвістичний аспект» та «антропонім»; визначила методіку дослідження фразеологізмів у межах психолінгвістичного підходу; зіставила класифікації фразеологізмів з антропонімним компонентом в англійській та українській мовах.

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ЗНАТЬ ПРО АНТРОПОНІМИ НА ПРАКТИЦІ

У формуванні лінгвосоціокультурної інформації про відмінності знань про антропонімні компоненти у складі фразеологічної одиниці та про менталітети носіїв англійської та української мов антропонімні компоненти у фразеологізмах, важливу роль відіграє вміння доцільно підібрати методи та

прийоми дослідження, а й відповідно до цілей завдання підібрані вправи та завдання.

Для визначення відмінностей та спільного між асоціативними характеристиками об'єктів носіїв української та англійської мов, я склала низку творчих завдань та вправ, де використала психолінгвістичний метод вільного асоціативного експерименту.

2.1. Практичне дослідження.

Вправа 1

Із поданих нижче українських та англійських фразеологізмів знайдіть ті, які містять антропонімний компонент, назвіть його:

Підсунути свиню; бабця надвоє ворожила; нехай **Господь** допомагає; бути пораним стрілою **Амура**; ловити гав; пропав, як швед під **Полтавою**; забивати дух; заварити кашу; **сізіфова** праця; скринька **Пандори**; всі дороги ведуть до **Рима**.

Із опитаних мною п'ятох носіїв української мови, правильно дали відповідь усі, тобто я маю 100%.

It's a piece of cake; the flesh-pots of **Egypt**; pull someone's leg; comparing apples to oranges; the thread of **Ariadne**; the **Trojan** Horse; don't cry over spilt milk; **Draconion** Laws; saving for a rainy day; **John** Barleycorn; it's raining cats and dogs; the last of the **Mohicans**.

Із опитаних мною п'ятох носіїв англійської мови, правильно дали відповідь усі, тобто я маю 100%.

Вправа 2

З вправи 1 виберіть декілька українських і англійських фразеологізмів, значення яких Вам відоме або подивіться значення в словнику, і дайте характеристику стимулу компонентів-антропонімів одним словом. Використайте психолінгвістичний метод вільного асоціативного експерименту.

Найпоширеніші відповіді серед опитаних українців: Господь – благословення; Амур – кохання; сізіфовий – важкий; Пандора – наслідок; Рим – далеко; Полтава – зникнути.

Найпоширеніші відповіді серед опитаних американців: Egypt – піраміда; Adriane – логіка; Thorian – кінь; Draconion – суворий; John – алкоголь; Mohicans – останній.

Вправа 3

Назвіть свої асоціації до поданих нижче компонентів-антропонімів, складаючи таким чином ланцюжок. Перевірте свої асоціації за допомогою Інтернет-джерел та визначте, чи були вони стереотипними:

Парашка (баба Параска та баба Палажка); Варвара (цікавій Варварі на базарі ніс відірвали); Крим (пройти і Крим і Рим); Сірко (у Сірка очі позичити); Хміль (висипався Хміль із міха та показав ляхам лиха).

Jack (Jack the Lad); Parker (nosey Parker); Aeolian (Aeolian harp); Eve (daughter of Eve); Waterloo (meet one's Waterloo).

Відповіді п'ятох українців:

Парашка – баба – язикатість – пихатість – чванливість;

Варвара – жінка – цікавість – чужі справи;

Крим – республіка – море – Севастополь – місто;

Сірко – собака – тварина – друг – вірність;

Хміль – гетьман – козаки – хоробрість – відчайдушність.

Відповіді п'ятьох американців:

Jack – юнак – молодість – зухвалість – нехтування;

Parker – допитливість – ніс – цікавість – інтерес;

Aeolian – струни – інструмент – музика – звуки;

Eve – жінка – краса – чари – магія.

Waterloo – поразка – труднощі – проблеми – непереможеність.

Вправа 4

Розподіліть та внесіть до колонок літературно-художні та історичні компоненти-антропоніми, перевірте свої відповіді за допомогою Інтернет-джерел:

Стовпаківський; Стовпулія; Варфоломіївська ніч; Безмозкий; Драконівські закони; Малинобур Сертифікатенко; Ескулап; Каламутенко; Іван безрідний; Хруненко; Колоброд-Зарічний; іти на Голгофу; Шаблезуб; китайська стіна.

Fiery Face; Henry; John Smith; William; Barbie doll; John; queen Elizabeth; King Charles's head; Thomas; man Friday; queen Anne; John Bull; Paul Pry; Mary; Buridan 's ass; Babylon.

Літературно-художні компоненти-антропоніми	Історичні компоненти-антропоніми

Ключі: літературно-художні: Стівпаківський, Стівпулія, Безмозкий (П. Загребельний); Малинобур Сертифікатенко, Каламутенко, Хруненко, Колоброд-Зарічний, Шаблезуб (В. Кожелянко). John Smith; Barbie doll; king Charles's head; man Friday; John Bull; Paul Pry; Buridan's ass.

Історичні: Драконівські закони; Варфоломіївська ніч; Ескулап; іти на Голгофу; Іван безрідний; китайська стіна. Fiery Face; Henry; William; John; queen Elizabeth; Thomas; queen Anne; Mary; Babylon.

Як висновок, лише 30% відсотків носіїв української мови віком від 40 до 55 років правильно розподілили фразеологізми з антропонімним компонентом. Щодо носіїв англійської мови, то з них 50% віком від 25 до 40 років дали правильні відповіді.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Отже, розроблене та проведене мною порівняльне дослідження серед носіїв української та англійської мов показало, що між фразеологією двох неспоріднених мов існують певні відмінні та схожі риси. Саме психолінгвістичний підхід вивчення семантики мовних одиниць дозволив мені реконструювати механізми роботи свідомості носія мови та його культури.

ВИСНОВКИ

Провівши дослідження з даної теми, можемо зробити висновок, що ознайомлення із психолінгвістичним аспектом вивчення фразеологізмів з антропонімним компонентом для студентів є необхідним. Сьогодні увагу науковців привертає порівняльне вивчення ономастичних фразеологізмів двох неспоріднених мов: української та англійської. Мотиваційною основою онімних компонентів, зокрема антропонімного, є їхня лінгвокультурна інформація, джерелом якої є суспільство, історія, література, міфологія, а також їх образність, що пов'язана з екстралінгвістичними чинниками, які впливають на розуміння онімної символіки з боку представники різних суспільств. Цей аспект дослідження фразеологізмів з онімним компонентом стимулює актуальність розгляду цих одиниць у міжмовному плані.

Порівняльний аналіз української та англійської фразеології показав, що між ними існують певні відмінні та схожі риси. А психолінгвістичний підхід до вивчення семантики мовних одиниць дозволив мені реконструювати механізми роботи свідомості носія мови та культури. Широке теоретичне опрацювання проблеми значення в психологічній науці послужило міцною основою для розробки понять «психолінгвістичне» та «асоціативне» значення. Психолінгвістичне значення слова - це впорядкована єдність усіх семантичних компонентів, пов'язаних з одним словом, що складає його асоціативну структуру.

Проведене мною дослідження на основі психолінгвістичного методу вільного асоціативного експерименту допоможе краще познайомитись з українською та англійською фразеологією, а саме фразеологією з антропонімними компонентами.

Отже, в сучасному світі лінгвокультурна обізнаність відіграє дійсно важливу роль і є однією з тих, які необхідні для подальшого життя та спілкування.

РЕЗЮМЕ

Мною було проведене дослідження на тему: «Психолінгвістичний аспект вивчення фразеологізмів з антропонімним компонентом».

Швидкий розвиток сучасних соціумів та потреба спілкування з представниками різних країн вимагають від людей відповідних знань та вмінь. Тому одним із головних завдань при вивченні іноземної мови на сьогодні є перегляд лінгвокультурної інформації антропонімних компонентів у фразеологізмах, джерелом яких є суспільство, історія, література, міфологія, а також їх образність, що впливає на розуміння онімної символіки з боку представники різних суспільств.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, додатку та списку використаної літератури. Обсяг роботи складає 16 сторінок. У списку використаної літератури нараховується 21 джерело.

У **першому розділі** роботи я розглянула поняття «психолінгвістичний аспект» та «антропонімний компонент», розповіла про семантику та класифікацію антропонімів у складі фразеологічної одиниці, а також зіставила антропонімні компоненти на матеріалі української та англійської мов.

У **другому розділі** було розроблено практичні вправи та проведено тестування студентів на рівень сформованості лінгвокультурних знань з української та англійської мов.

Ключові слова: антропонімний компонент, психолінгвістичний аспект, семантика, класифікація, експеримент, фразеологізм, компонент-онім, образне значення, асоціація.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Cacciari, C., & Glucksberg, S. Understanding Figurative Language. Handbook of Psycholinguistics / M. A. Gernsbacher (ed.). 1994. P 447-477.
2. Березенко, В.М. (2017). Порівняльна типологія англійської та української мов (практикум). К.: Вид. центр КНЛУ.
3. Knappe, G. Idioms and Fixed Expressions in English Language Study before 1800. Frankfurt am Main, Germany: Peter Lang, 2004. 664 p.
4. Корунець, І.В. (2003). Порівняльна типологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга.
5. Makkai, A. Idiom Structure in English. The Hague: Mouton, 1972. 324 p.
6. Idioms: Structural and Psychological Perspective / Everaert, Martin, Erik-Jan van der Linden, Andre Schenk & Rob Schreuder (eds.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, 1995. 336 p.
7. Nayak, N. P., & Gibbs, W.R. Conceptual Knowledge in the Interpretation of Idioms. Journal of Experimental Psychology: General, 119, 1990. P. 115-130.
8. Mel'cuk, I. A. Phrasemes in Language and Phraseology in Linguistics. Idioms: Structural and Psychological Perspective / Everaert, Martin, Erik-Jan van der Linden, Andre Schenk & Rob Schreuder (eds.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, 1995. P. 167-232.
9. Nunberg, G., Sag, I. A., Wasow, Th. Idioms. Language / Stephen Everson (ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 1994. Vol. 70. No. 3. P. 491-538
10. Volker, G. (2011). Contrastive analysis: Theories and methods. Dictionaries of Linguistics and Communication Science: Linguistic theory and methodology. Berlin: Mouton. [URL:http://www.personal.unijena.de/~mu65qev/papdf/contr_ling_meth.pdf](http://www.personal.unijena.de/~mu65qev/papdf/contr_ling_meth.pdf)

11. Ніконова В. Г. Курс зіставної лексикології англійської та української мов = A Course in Contrastive Lexicology of the English and Ukrainian Languages: Навч. посібник / В. Г. Ніконова, К. П. Никитченко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2020.
12. Заваринська І. Ф. Особливості конотації антропонімів на позначення прізвиська людини в англійській та українській мовах / І. Ф. Заваринська // Слов'янський вісник: зб. наук. праць. Серія “Філологічні науки”. – Рівне : РІКСУ, 2006.
13. Ігнатенко Д. Є. Вираження негативної оцінки у фразеологічних одиницях з власними іменами в англійській та українській мовах. Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. 2013.
14. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ: Знання, 2007.
15. Щербакова Н. Фразеологізми з назвами людей у лексичному наповненні: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Харків, 2002.
16. Phraseology: An International Handbook of Contemporary Research: Vols. 1-2/ Burger, Harald, Dmytro, Kuhn, Peter, & Norrik, Neal. (eds). Berlin: de Gruyter, 2007.
17. Бойко Я. В. Fundamentals of English Stylistic Phraseology and Ways of its Translation (Основи англійської стилістичної фразеології та способи її перекладу). Київ: Освіта України, 2015.
18. Cowie A. P. Phraseology: Theory, Analysis and Applications. Oxford: Clarendon Press, 1998.
19. Березенко В.М. (2011). Порівняльна типологія англійської та української мов. К.: Освіта України.

20. Classification of Phraseological Units and Their Structural Types. URL: https://studopedia.com.ua/1_44587_Classification-of-phraseological-units-and-their-structural-types.html

21. Збірник наукових праць “Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія “Філологія, педагогіка, психологія”, Київський національний лінгвістичний університет, 2020.

ДОДАТКИ

Рис. 1. Модель дослідження лінгвокультурної інформації фразеологізмів з онімним компонентом

**Кількісно-якісна характеристика
фразеологізмів з антропонімним компонентом
в англійській, польській та українській мовах**

ДЖЕРЕЛА лінгво- культурної інформації АК	МОДЕЛІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З АК					ОБРАЗНІСТЬ ЗНАЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З АК						
						Антропометричні образи Людини:			Антропоцентричні образи Людини і Всесвіту:			
	Типи ФМ з АК		англ. мова	пол. мова	укр. мова	англ. мова	пол. мова	укр. мова	англ. мова	пол. мова	укр. мова	
Соціо- культурний простір	ФС	ЧІ	37	61	72	28	55	67	19	21	27	
	МК	ЖІ	10	15	22							
	ФКПА		8	20	20	8	8	11	0	12	9	
Історія	ФП	ІА	25	21	23	39	15	18	23	20	16	
Література	АК	ІА	37	14	11							
Міфологія	ФС	АП	38	17	18	37	37	24	46	32	28	
Релігія	АК	ХП	45	52	34							
УСЬОГО			600	200	200	200	347			253		

Примітки: АК – антропонімний компонент; ЖІ – жіночі імена-компоненти; ІА – історичні антропоніми; АП – антропоніми античного походження; ІА – літературні антропоніми; ФКПА – фразеологізми з компонентами-псевдоантропонімами; ФМ – фразеологічна модель; ФПАК – фразеологізми з прецедентними антропонімними компонентами; ФСАК – фразеологізми з сакральними антропонімними компонентами; ФСМК – фразеологізми з соціально маркованими антропонімними компонентами; ХП – антропоніми, що походять із християнства; ЧІ – чоловічі імена-компоненти.

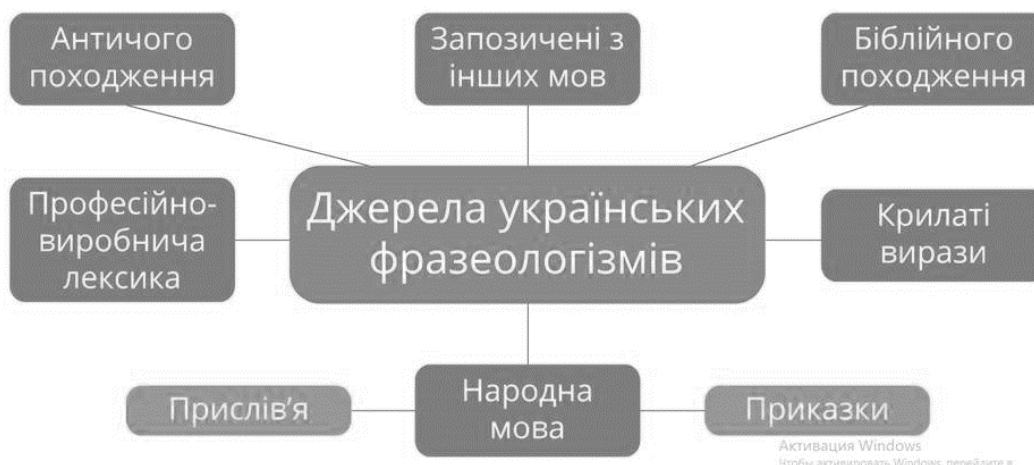

Рис.2